

Vliegende 3D-DANS AAN DE TREKKENWAND in de Magie #oneeltoren

De dansers van de verticale dansgroep Sky Motion hangen regelmatig aan een kabel tegen een muur. Voor de voorstelling *Inner Worlds* maakten ze de stap naar de vrije ruimte. Aan dunne staaldraden vliegen ze rond in de kap van schouwburg Amphion.

| TEKST: REBECCA VAN VUURE |

Het publiek voor de voorstelling *Inner Worlds* komt via de laad- en losingang op het toneel van de grote zaal van Schouwburg Amphion in Doetinchem. Een op de muur geprojecteerde astronaut heeft iedereen op het hart gedrukt snel een plekje te zoeken en te allen tijde te blijven zitten. Op het toneel staan 150

gestreepte strandstoelen in rijen van 25 opgesteld met de rug naar de zaal. Op een verhoging in de omloop staan harpiste Lavinia Meijer en DJ Darko achter een zwart gaas.

Vanuit de strandstoelen kijkt het publiek recht de toneeltoren in. Op grote hoogte zweven daar negen luchtdansers van Sky Motion in de lucht. Twintig minuten lang voltrekt zich

een magisch spektakel, waarin dansers en objecten zich op onmogelijke en sprookjesachtige wijze door de ruimte en langs de wand bewegen, gedragen door de muziek. Het publiek blijft in vervoering achter. Waar hebben ze naar gekeken?

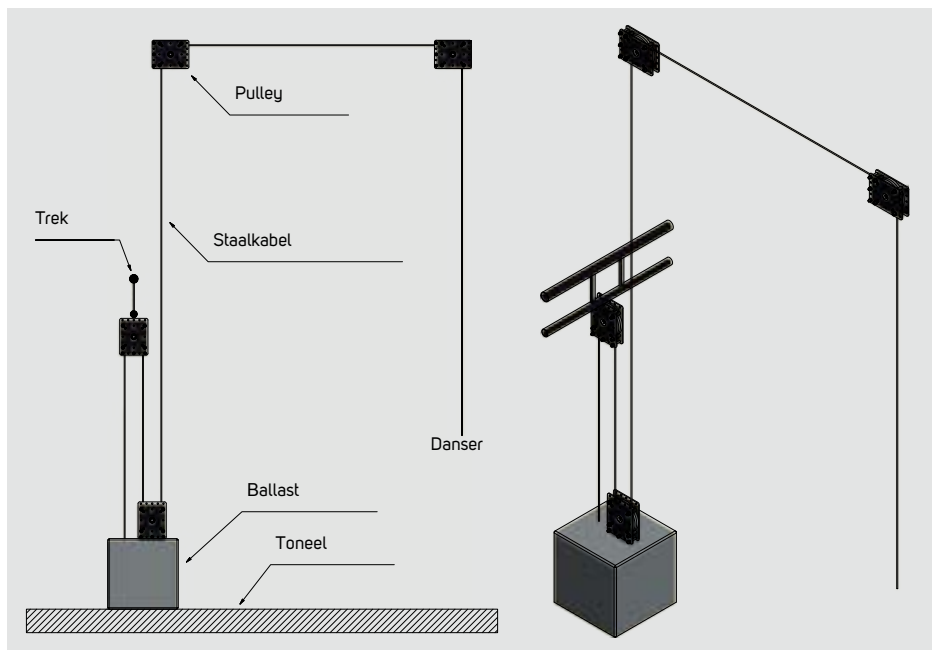
Luuk van Schriek en Evelien Helder zijn vaste crewleden van Sky Motion. Van Schriek als technicus, Helder als

verticaal danser. “In dit project hebben we de stap bij de muur vandaan gezet”, vertelt Van Schriek. “Bij wanddans hangt de danser natuurlijk ook, maar als toeschouwer zie je je toch nog iets van de werking van de zwaartekracht, omdat de dansers naar die muur toe worden getrokken.” Nu hangen de dansers vrij in de ruimte, zonder iets om hen heen. Er speelt zich iets onmogelijks af boven de hoofden van het publiek.

Van Schriek: “We zetten echt iets neer. Een ontzettend krachtig en bijzonder beeld. Voor het oog van de kijker verandert het hele perspectief, omdat je eronder ligt. En omdat de dansers zo hoog in de lucht hangen, lijken zij veel kleiner en het gebouw juist weer heel groot.”

Extra beveiligd

Van Schriek is naast crewlid van Sky Motion ook werkzaam bij Trekwerk. Het pulleysysteem voor de wanddans en voor het 3D-vliegen heeft hij zelf ontwikkeld. Touren met *Inner Worlds* is gecompliceerd, en kan eigenlijk niet omdat er zoveel specifieke, op maat gemaakte techniek gebruikt wordt. “Je kunt het niet zomaar copy-pasten naar een ander theater”, zegt hij. “We werken met de hijsinstallatie van het theater, met TNM-besturing. Deze voorstelling draaien we met twee operators op twee verschillende TNM-computers, één voor de presets en de ander voor het draaien van de show. Zo kunnen we veilig en snel overgangen maken tijdens de voorstelling. Tijdens het spelen hebben we 24 verschillende assen in gebruik, vier punttrekken en twintig

Voor de dans tegen de achterwand bedacht Sky Motion een complexe constructie: “Met vier trekken sturen we een systeem aan dat bestaat uit zestien pulleys, meerdere trussconstructies, veel staalkabel en ongeveer 2000 kilo ballast op de toneelvloer.” TEKENING: LUK VAN SCHRIEK

trekken. Alle zaken waar de dansers aan hangen zijn industrieel gecertificeerde klimmaterialen. Het pulleysysteem is van Trekwerk, ontwikkeld door Van Schriek, en extra beveiligd tegen het uitlopen van kabel. “Alles wat staalkabel is of een eindverbinding van een staalkabel is, heeft minimaal een veiligheidsfactor van 10, maar in de meeste gevallen nog veel hoger.”

Fluorescerende strips

De industriële klimmaterialen worden in bijzondere combinaties gebruikt. Zo klein mogelijk en zwart is het devies, zodat ze verdwijnen in het beeld. Van Schriek: “Ik heb het een beetje afgekeken bij anderen. Er zijn combinaties van hele kleine swiveltjes en karabiners

van verschillende merken die toch bij elkaar passen.” Tijdens de voorstelling beweegt het grootste gedeelte van de dansers direct

Vanuit strandstoelen kijkt het publiek recht de toneeltoren in

aan een trek. Aan die trekken hangen ook de lampen die de dansers belichten. Zo worden ze direct van bovenaf beschenen, continu over hun hele pad. “Dus zonder ingewikkelde bewegingen van moving heads of wat dan ook.” De trekken zelf heeft ook een rol in de voorstelling. Op de trekken zijn fluorescerende strips aangebracht >>

Verticaal dansgezelschap

Sky Motion is een verticaal dansgezelschap en bestaat uit jonge dansers en technici. Verticaal dansen is, zoals de naam al zegt, een bewegingsvorm waarbij verticaal tegen een muur wordt gedanst. Het is een samenspel van sierlijke bewegingen,

dans, acrobatiek en alpinisme. In de voorstelling *Inner Worlds* wordt door de dansers ook 3D gedanst, een luchtdans zonder gebruik van wanden. Dit project is een samenwerking tussen Trekwerk en Sky Motion, uitgevoerd op het festival Buitengewoon, dat 25 jaar bestaat. Sky Motion is ooit ontstaan uit

het productiehuis van Buitengewoon. Theater Amphion is daarbij ingestapt, waardoor het mogelijk was om in het theater te repeteren, te monteren en te spelen. Op Youtube, met de zoektermen ‘sky motion’ en ‘inner worlds’ zijn diverse filmpjes te zien van het repetitieproces. Zie voor meer info <https://sky-motion.nl>.

Foto links: "Er zijn combinaties van hele kleine swiveltjes en karabiners van verschillende merken die toch bij elkaar passen."

Foto rechts: "We zetten echt iets neer. Een ontzettend krachtig en bijzonder beeld. Voor het oog van de kijker verandert het hele perspectief, omdat je eronder ligt."

FOTO'S: TOON DE VRIES

die met blacklight worden opgelicht op de maat van de muziek, terwijl de trekken met enige vaart, pulserend met de muziek, recht op het publiek afkomen. Een van de spectaculairste onderdelen van de voorstelling.

Op en neer rennen

Een ander belangrijk onderdeel in het stuk is de wanddans. Daarin hangen vier dansers tegen de achterwand aan. In dat gebied zitten in Amphion geen trekken. Toch wilde Schriek ook daar de trekken gebruiken voor het bewegen van de dansers. Daarbij speelde een rol dat een danser in geval van nood altijd naar de grond moet kunnen, uiteraard zonder dat de trek in het publiek kan komen. Door middel van een complex systeem van pulleys blijft de trek nu altijd op veilige hoogte boven het publiek en kan de danser toch over de hele hoogte van de muur op en neer rennen. "Dat is een van de dingen die ik het meest spannend vond en waar ik heel trots op ben. Voor deze toepassing zou je het liefst punttrekken gebruiken, maar die waren allemaal al ingezet voor het 3D-vliegen. Dus we moesten creatief zijn. Het is een enorme constructie geworden. Met vier trekken sturen we een systeem aan dat bestaat uit zestien pulleys, meerdere trussconstructies, veel staalkabel en ongeveer 2000 kilo ballast op de toneelvloer."

Van Schriek: "Als technicus werk je

nauw samen met de dansers. In het begin is dat heel spannend, ik was continu aan het aftasten: voel je je goed, gaat het goed, ben je er klaar voor? In feite was ik continu met de dansers in gesprek. Voor tijdens de voorstelling hebben we duidelijke tekens afgesproken. Als je er niet klaar voor bent dan wordt de beweging niet ingezet." Danseres Evelien Helder: "Als je in de lucht bent en je móet naar beneden, dan wordt daar direct op gereageerd." In de voorstelling is een moment waarop de dansers uit- en weer inklikken, in het donker. Dat moet natuurlijk wel veilig gebeuren. Helder: "Naast ons zitten medewerkers die controleren of we goed vastzitten als we weer zijn ingeklikt. Als alles in orde is houden ze een lampje in de lucht. Pas als de techniek vier lampjes ziet gaan we omhoog."

Gebruikte riggingmaterialen

- Kong X-large C Steel Autoblock
- Peguet Maillon Rapide
- Austri Alpin Inox Micro Autolock
- Petzl Swivel Large
- Rock Exotica NanoSwivel
- Rock Exotica rockStar 3 D Rig Plate
- Zfx Somersault Harness
- Zfx Spreader bar
- Rock Empire Spectrum Black Harness

Van Schriek: "We hebben contact met iemand op de vloer en iemand boven, we gaan pas bewegen als we een vrij hebben gekregen van die mensen." Op zeker moment landen de dansers tussen het publiek. "Dan is er iemand op de vloer die in contact staat met degene die de dansers bedient. We zijn continu aan het bedenken wat er allemaal mis kan gaan en hoe dat voorkomen kan worden. Als ik binnenkom loop ik eerst een controlerondje om te checken of alles nog steeds zo is als we

"De hijsconstructies worden eerst meerdere keren getest met onze dummy"

het hebben achtergelaten. De hijsconstructies worden eerst meerdere keren getest met onze dummy, Robbie, van 90 kilo. Tijdens het programmeren houden we goed in de gaten dat de dansers nergens mee kunnen botsen."

Waardevolle gegevens

Van Schriek: "Ik was al onderdeel van Sky Motion toen ik stage ging lopen bij Trekwerk. Als vlieggezelschap bleken we waardevolle gegevens voor Trekwerk te kunnen vergaren, gewoon door ervaring op te doen. Toen zijn we gaan experimenteren met 'vliegen' en ontstond de wens om er echt een voorstelling mee te maken. Tijdens dit project heb ik regelmatig gedacht: waar ben ik in godsnaam aan begonnen. Maar het eindresultaat, het gigantische applaus, de blije gezichten en het enorme enthousiasme van mensen, dat geeft zoveel energie. Dat is waar ik op teer. Dat is al het bloed, zweet en tranen meer dan waard!" <<